

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Mäntyrinteen päiväkodin Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Johdantoteksti

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa päivähoiton arvopohjaa ja toimintakulttuuria: Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Päivähoito on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennakko-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennakko-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä

Yhdenvertaisuuslain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan Mäntyrinteen päiväkodin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä.

Nykytilan kartoitus

Kävimme keskustelua tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tiimeissä ja talon yhteisissä palavereissa henkilökunnan kesken. Ryhmiin jaettiin luettavaksi ja keskustelua herättelemään materiaalia tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen.

Yhdessä päiväkotimme ryhmässä **selvitettiin lasten mielipidettä haastattelemalla.**

Lisäksi selvitimme Mäntyrinteen päiväkodin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -tilannetta kyselyllä Tammikuussa 2024, joka jaettiin kaikille perheille. Vanhemmat vastasivat kyselyyn nimettöminä. Saimme jokaisesta päiväkodin ryhmästä joitakin vastauksia. Kysyimme vanhemmilta kokevatko, että heidän lapsen yksilölliset tarpeet otetaan huomioon, onko lapselle tarjolla lasten mielenkiinnon kohteiden mukaisia leikkejä ja toimintaa ja minkälainen toiminta kiinnostaa lasta tällä hetkellä? Kysyimme toteutuuko Mäntyrinteellä esim. sukupuolten välinen, katsomuksellinen tai kulttuurinen tasa-arvo. Lopuksi vielä kysyimme, mitä voisimme Mäntyrinteen päiväkodissa kehittää liittyen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen.

Nykytilan kartoitus, lasten ajatuksia

Lapset kokivat, että saavat leikkiä niitä leikkejä mitä itse haluavat. Osa toivoi salin palikkaleikkejä enemmän. Toiveina lapset esittivät duploja ryhmään, joten ne haettiin varastosta.

Kaikki lapset kokivat, että heillä on kavereita päiväkodissa ja suurin osa koki, että päiväkotiin on aamuisin kiva tulla. Muutama oli sitä mieltä, että kotona olisi kivempaa, kun siellä on omat lelut/äiti/isä

Nykytilan kartoitus, vanhempien ajatuksia

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että lapsen yksilölliset tarpeet on otettu huomioon ja että päiväkodissa on kehitysvaiheen mukaista rakentavaa toimintaa, ja lisäksi mainittiin, että lapsi on saanut osallistua omien taitojensa mukaan toimintaan. Koettiin, että vanhemmat ovat voineet esittää toiveita lapsen hoitoon liittyen ja niitä on kuunneltu. Hyvä keskusteluyhteys mainittiin. Myös lapsen lempipuuhiä oli kyselty.

Vastanneet kokivat, että lapsille tarjotaan pääosin mielenkiinnon kohteiden mukaista toimintaa. Osa ei osannut vastata/ei tiennyt. Lapsia kiinnosti erilaiset toiminnot laidasta laitaan, muun muassa askartelu, piirtäminen, palapelit, autoleikit ja liikunnalliset tekemiset oli usein mainittu. Myös kaverit, kirjojen lukeminen ja erilaiset leikit mainittiin (kauppaleikki, nukkeleikki ja rakentelu). Päiväkodilla toteutuu vastaajien mielestä esim. sukupuolten välinen, katsomuksellinen tai kulttuurinen tasa-arvo.

Kehittämiskohteiksi liittyen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen vanhempien vastauksista nousi muun muassa pienryhmien sekoitus ja välillä leikkejä ohjatusti myös ei-parhaiden kaverien kanssa.

Ei isän-/äitienpäivä juhlia, kaikenlaiset leikit sukupuolesta riippumatta ja isommille lapsille enemmän ikätasoista toimintaa.

Yksikön kehittämiskohteet

Yksikön kehittämiskohteiksi nostettiin vanhempien vastausten pohjalta

1. Tuetun leikin kehittäminen.
2. Järjestetään yhteisöllisiä tapahtumia ja juhlia, joissa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet toteutuvat. Päiväkodin tapahtumiin voi siis osallistua kuka tahansa lapselle tärkeä henkilö.

Yksikön kehittämiskohteet ja toimenpiteet

1. Tuettu leikki

-Aikuinen osallistuu leikkiin ja ottaa vahvemman roolin leikin ohjauksessa. Tätä kautta vahvistetaan kaverisuhteita ja lasten leikkitaitoja.

-Päiväkodin henkilökunta syventää osaamistaan tuettuun leikkiin koulutuksen avulla.

-SAK-ajalla yhteistä keskustelua ja kokemuksia tuetusta leikistä.

-Aloitetaan syksyllä 2024 kerran kuukaudessa koko talon yhteinen tuetun leikin päivä. Jokainen ryhmä miettii yhden leikin ja rakentaa leikkiympäristön. Tulee valittavaksi neljä erilaista leikkiä, koska päiväkodissamme on neljä ryhmää. Lapset saavat päättää mihin leikkiin menevät. Näin myös päiväkodin lapset sekoittuvat erilaisiin ryhmiin ja saadaan uusia kavereita.

2. Yhteisölliset tapahtumat

-Ideoidaan syksyllä koko vuodelle yhteisöllisiä tapahtumia tai juhlia

-Järjestetään erilaisia yhteisöllisiä tapahtumia, joihin voi tulla kuka tahansa lapselle tärkeä henkilö.

Arviointi

- Arvioimme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista päiväkodin toimintasuunnitelman päivittämisen ja arvioinnin yhteydessä.
- Lisäksi tiimipalavereissa ja SAK-palavereissa käymme keskustelua tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta henkilökunnan kesken
- Vanhempien kanssa keskustelua aiheesta varhaiskasvatussuunnitelmien yhteydessä.
- Lapsilta pyydämme palautetta ikätasoon sopivalla tavalla. Esim. haastattelemalla, hymynaamoilla tai peukkua näyttämällä.
- Vanhemmille säännöllisesti kysely